

دخلوخزج

شنبه ۹ آذر ۱۳۹۸ - شماره ۴۲

خراسان شماره ۲۰۲۵۴

خودرو

خودروهای کم اشتها!

مروری بر خودروهای کم مصرف و بعضاً هیبریدی که در روزگار گرانی بنزین، بیش از پیش مجال عرض اندام پیدا کرده و افزایش قیمت قابل ملاحظه ای داشته اند

متین نصیری

روزنامه‌نگار

فراموش کرد که هزینه مصرف بنزین برای بخشی از جامعه -خصوصاً افرادی که در شهرهای کوچک اطراف کلان‌شهرها زندگی می‌کنند- ملموس‌تر از بقیه است. آن‌ها که به دلایل مختلفی ازجمله قیمت سرسام‌آور مسکن به حاشیه کلان‌شهرها نقل‌مکان کرده‌اند، حالا مجبورند هزینه بیشتری برای رسیدن به محل کار خود بپردازند و شاید یکی از دلایل اصلی شدت بیشتر اعتراضات در شهرهای کوچک همین مسئله باشد. البته بررسی چند و چون اتفاقات اخیر را به اهلش واگذار می‌کنیم و به مرور خودروهای کم‌مصرف می‌پردازیم.این روزها میزان مصرف بنزین خودروهای مختلف بیشتر از قبل مورد توجه قرار گرفته و آن‌هایی هم که دنبال خرید خودرو هستند، توجه ویژه‌ای به اعداد و ارقام مصرف شهری و جاده‌ای دارند. با افزایش قیمت بنزین برخی گمان کردند که مشابه سال ۱۳۸۹ شاهد افت قیمت خودرو خواهیم بود و به همین دلیل قصد نونوار کردن خودرویشان را داشتند اما در طول دو هفته اخیر بسیاری از خودروهای داخلی و خارجی با افزایش قیمت همراه بودند و در این میان کم‌مصرف‌ها بیشتر از بقیه افزایش قیمت را تجربه کردند. برای مثال قیمت پراید ۱۱۱ با صعود ۱۰ میلیون تومانی نسبت به قبل از گرانی بنزین، برای نخستین بار قله ۵۷ میلیون تومانی را فتح کرد و دنا پلاس تیپ ۲ نیز ۱۴ میلیون تومان گران‌تر شد و به قیمت ۱۴۴ میلیون تومان رسید. اگرچه فعلاً زمان مناسبی برای خرید نیست و می‌بایست تا خاموشی التهاب بازار صبر کرد، اما صرفاً در این مقاله قصد داریم به معرفی خودروهای کم‌اشتهای بازار ایران بپردازیم و یک بار دیگر به بهانه اتفاقات بنزینی، با آن‌ها آشنا شویم.

پراید

از همان زمانی که به بازار ایران آمد، کم‌مصرف بود و حتی باوجود لقبی مثل «رايه مرگ» که این اواخر نصیب اش شد، هنوز پایگاه مردمی خود را حفظ کرده‌است. بر طبق اعلام رسمی شرکت سایپا و آن چیزی که در کاتالوگش نوشته شده، این خودرو در سیکل ترکیبی مصرف سوختی به میزان ۶٫۴۴ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر دارد اما این رقم در ترافیک‌های شهری و خصوصاً توقف‌های طولانی‌مدت حتی به بالای ۱۰ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر می‌رسد. اگرچه طی سال‌های اخیر شاهد افت کیفیت مصرف بنزین و مونتاژ این خودرو بودیم اما به جهت وزن کم، حجم موتور ۱۳۳۳ سی‌سی و قدرت ۶۷ اسب بخار، پراید همچنان توانسته مصرف سوخت پایینی را به ثبت برساند. پراید ۱۳۲ و ۱۳۱ این روزها در بازار حدود ۵۰ میلیون تومان قیمت دارند و همان‌طور که پیشتر گفته شد، پراید ۱۱۱ به مرز ۶۰ میلیون تومان رسیده است.

ام وی ام ۱۱۰ اس اسپرت

با چرخ‌های ریزه میزه و چهره بانمک اش یکی از گزینه‌های محبوب جوانان و به‌خصوص بانوان است که این روزها در سایت‌های خریدوفروش خودرو بیشتر از قبل جست‌وجو می‌شود. ام وی ام ۱۱۰ که در چین و دیگر بازارهای دنیا «چری کیوکیو» نام دارد، به پیشرانۀ ۳ سیلندر ۹۹۸ سی‌سی مجهز است. به لطف وزن ۹۳۶ کیلوگرم، پیشرانۀ کوچک و جعبه دنده پنج سرعته دستی این خودرو توانسته در سیکل ترکیبی مصرف سوختی به میزان ۴٫۵ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر داشته باشد. البته این عدد در ترافیک‌های شهری به حدود ۶٫۵ لیتر می‌رسد. شاید مصرف سوخت ویژگی مثبت اش باشد اما وقتی صحبت از ایمنی به میان می‌آید، این خودرو به‌آرامی صحنه را ترک می‌کند!ام‌وی‌ام ۱۱۰ اس اسپرت مدتی است که به دلیل تحریم و ارسال نشدن قطعاتش به ایران، دیگر تولید نمی‌شود اما مدل ۱۳۹۶ این خودرو با قیمتی نزدیک به ۵۰ میلیون تومان قابل خریداری است.

پژو ۲۰۶ تیپ ۲

پیرمرد مقهور فرانسوی که نتوانست به‌اندازه برادر گران‌تر و قدرتمندترش یعنی تیپ ۵ بفروشد و حالا که بنزین گران شده، شاید بتواند بار دیگر خودی نشان دهد. این خودرو در شهر، خارج شهر و سیکل ترکیبی مصرف سوختی به میزان ۵٫۸،۹ و ۶٫۴ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر دارد. تیپ ۲ که با سطح امکانات پایین‌تر، شیشه عقب دستی و آینه‌بغل‌های مشکی با تیپ ۵

طناب کشتی وانت‌های تسلا و فورد منصفانه بود؟

چندی پیش تسلا از نخستین وانت الکتریکی خود با نام «سایبر تراک» پرده برداشت؛ خودرویی که بدنه ضدگلوله دارد و آلیاژ آن از جنس همان آلیاژی است که در سفینه فضایی اسپیس‌ایکس استفاده می‌شود. اگرچه این وانت از همان ابتدا با حواشی زیادی همراه بود اما یک ویدئو، خشم و نفرت برخی را نسبت به این وانت برانگیخت. در ویدئویی که دقیقاً هنگام معرفی این وانت منتشر شده، تسلا سایبر تراک و فورد اف-۱۵۰ با هم مسابقه طناب‌کشی برگزار می‌کنند و نماینده فورد به شکل مفتضحانه‌ای شکست می‌خورد. خشم برخی از آن جا است که وانت تسلا موجود در ویدئو از نوع دو موتوره و تمام چرخ محرک بود و این نسخه می‌تواند

در عرض ۲٫۹ ثانیه شتاب ۰-۱۰۰ را طی کند. درحالی‌که اف-۱۵۰ موجود در فیلم، نسخه اس‌تی‌ایکس است (با بررسی طراحی رینگ‌ها، دستگیره در و جلوپنجره) و از پیشرانۀ ۲٫۷ لیتری اکوپوست بهره می‌برد. پیشرانۀ‌ای که قطعاً قادر نیست شتاب ۰-۱۰۰ زیر سه ثانیه برای این وانت فراهم کند. این فریب‌کاری از سوی طرفداران خودروهای بنزینی موردانتقاد قرار گرفته و حتی بعید نیست که به دلیل انتشار ویدئوی مذکور باز هم شاهد کاهش ارزش سهام تسلا باشیم. البته کارکنان فورد و همچنین معاون شرکت چند روز بعد اعلام کردند که حاضرند با برگزاری دوباره این مسابقه طناب‌کشی، تسلا سایبر تراک را به چالش بکشند.

پریوس وقتی به بازار ایران قدم گذاشت، تفکر جدیدی را در بین مردم جا انداخت؛ این که می‌توان با خرید یک خودرو هایلبرید، هم در مصرف سوخت صرفه‌جویی کرد و هم سهمی در بهبود محیط‌زیست داشت. این خودرو از پیشرانۀ ۱٫۸ لیتری ۲ سیلندر خطی به همراه موتور الکتریکی در محور جلو بهره می‌برد که درمجموع قدرتی به میزان ۱۲۱ اسب بخار را برای آن فراهم می‌کند. اگرچه پریوس در تست‌های مختلف توانسته به لطف بهرمندی از سامانه هایلبرید و جعبه‌دنده پیوسته اتوماتیک ای‌سی‌وی‌تی به ۲۰۱۶ و ۷۵۰ و ۸۰۰ میلیون تومان دارد. سوناتا هایلبرید از پیشرانۀ ۲ لیتری ۴ سیلندر شده مصرف سوخت پریوس در سیکل ترکیبی حدود ۴٫۵ لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر است. وقتی این خودرو برای نخستین بار به بازار ایران آمد، قیمتی در حدود ۱۵۰ میلیون تومان داشت و حالا به بالای ۵۰۰ میلیون تومان رسیده است.

هیوندای سوناتا هایلبرید

اما گران‌ترین خودروی لیست، مربوط به سدان هایلبرید هیوندای است. سوناتا هایلبرید که در سه تیپ جی‌ال، جی‌ال‌اس و جی‌ال‌اس پلاس به بازار کشورمان آمد، این روزها به ترتیب قیمتی در حدود ۵۷۰، ۷۵۰ و ۸۰۰ میلیون تومان دارد. سوناتا هایلبرید از پیشرانۀ ۲ لیتری ۴ سیلندر و موتور الکتریکی بهره می‌برد که درمجموع قدرتی به میزان ۲۰۲ اسب بخار را برای این سدان کرایه فراهم می‌کنند. جعبه‌دنده شش سرعته اتوماتیک توانسته توازن خوبی میان مصرف سوخت و لذت سواری آن برقرار کند. این خودرو در سیکل ترکیبی تنها شش لیتر در هر ۱۰۰ کیلومتر می‌سوزاند و در مقایسه با تیوتا کمری و هوندا آکورد تجربه رانندگی بهتری دارد. سوناتا هایلبرید در تست تصادف ایمنی و بیمه بزرگراه‌های آمریکا با IIHS توانسته به امتیاز خوب دست یابد و خودرویی کاملاً ایمن لقب گیرد.

هیوندای باز هم تغییر چهره می‌دهد

هیوندای در نمایشگاه لس‌آنجلس ۲۰۱۹ از کانسپت شاسی‌بلند و پلاگین هایلبرید خود با نام «ویژن تی» رونمایی کرد. این خودرو که در مرکز طراحی هیوندای تولید شده، در حقیقت پیش‌نمایشی از زبان طراحی جدید خودروهای این شرکت کرایه است. ویژن تی کراس‌اوری کامپکت با نمای جانبی عضلانی است که با جلوپنجره برجسته خود شباهت زیادی به سوناتا ۲۰۲۰ دارد. این جلوپنجره عظیم حتی وقتی خودرو متوقف است، نمایی متحرک به ویژن تی داده و آن‌طور که هیوندای می‌گوید «به شکلی واقعی رفتار پویا و روبه‌جلو دارد.» همانند کیا فیوچرچون، این خودرو نیز از چراغ‌های جلو متحدالشکل بهره می‌برد که در جلوپنجره مخفی هستند.

خودروساز کرایه‌ای این سبک طراحی را «سِل بعدی طراحی نوآورانه هیوندای» می‌خواند و احتمالاً بزودی شاهد چنین طرحی در خودروهای جدید آن خواهیم بود. سانگ‌پاپ لی، معاون ارشد هیوندای و مدیر بخش جهانی طراحی هیوندای، می‌گوید: «ما راه‌حل‌های نوآورانه را در طراحی دنبال می‌کنیم و با حساسیت اسپرتی خود در زبان طراحی، به محصول خود احساسات اضافه می‌کنیم.» ویژن تی ۲٫۶۱ متر طول و ۲۰۱ متر عرض دارد و فاصله دو محور آن چیزی در حدود ۲٫۸ متر است.

بنزین را هم گران می‌خریم و هم ارزان!

مقایسه منطقی بین قیمت بنزین و میانگین درآمد در کشورهای مختلف

از همان زمانی که زمه‌های افزایش قیمت بنزین آغاز شد، دو مصیبتی در نظرات پدید آمد. طیف موافق بر این باورند که بنزین ایران در مقایسه با کشورهای منطقه و خصوصاً پاکستان قیمت پایین‌تری دارد و همین مسئله طی سال‌های اخیر موجب قاچاق سوخت به این کشورها شده است. آن‌ها معتقدند که با این افزایش قیمت و پرداخت کم‌کهای معیشتی عدالت اجتماعی برقرار می‌شود و یارانه‌ای که تا پیش‌ازاین با سوخت ارزان به ثروتمندان هدیه داده می‌شد، به جیب قشر کم‌برخوردار می‌رود. به‌علاوه می‌گویند که اگر قیمت بنزین تا ۹۸ درصد فوب خلیج‌فارس (که حدود شش هزار تومان است) برسد، بازهم منطقی است.

در مقابل مخالفان می‌گویند که اولاً افزایش قیمت بنزین برخلاف نظر موافقان، طبقه فرودست را هدف قرار داده که بالاچار در حاشیه شهرها زندگی می‌کنند و حالا برای رسیدن به محل کار می‌بایست هزینه بیشتری برای بنزین مصرفی خود بپردازند، ثانیاً این طرح در زمان نادرستی به اجرا درآمد و بسیاری هنوز در شوک تورمی ناشی از بالا رفتن نرخ دلار قادر به تحمل افزایش مجدد قیمت‌ها نیستند و ثالثاً حتی اگر نیاز به اجرای چنین طرحی بوده باشد، قیمت بنزین می‌بایست با تورم سالانه اصلاح می‌شد نه آن که یک‌شبه و با اطلاع‌رسانی ضربتی شاهد افزایش ۳۰۰ درصدی قیمت بنزین باشیم. باین‌همه، طرح افزایش قیمت بنزین به اجرا درآمد و حالا بنزین سهمیه‌ای ۱۵۰۰، بنزین آزاد ۳۰۰۰ و بنزین سوپر ۳۵۰۰ تومان قیمت دارند. یکی از سوالات مهمی که ذهن بسیاری را به خود مشغول کرده این است که آیا بنزین ایران در مقایسه با حقوق دریافتی ساگران‌تر شده یا چپ‌ساز هنوز ارزان‌تر از دیگر کشورهاست؟ برای پاسخ به این سؤال سعی می‌کنیم با دو متغیر قیمت بنزین و میانگین درآمد اطلاعات دقیق‌تری به دست آوریم. البته باید اشاره کرد که اقتصاد مجموعه‌ای از متغیرهاست و نمی‌توان با دو یا سه متغیر به تحلیل چنین مسئله پیچیدای پرداخت. با وجود این انجام دادن این مقایسه بهتر از انجام ندادن آن است.

ابتدا با آن‌هایی شروع می‌کنیم که بنزین ارزان‌تری نسبت به ما دارند. طبق اطلاعات بانک جهانی که در سال ۲۰۱۷ به ۲۰۱۶ منتشر شده، میانگین حقوق هر آمریکایی چیزی در حدود ۴۲۹۰ دلار و بهای بنزین چیزی در حدود ۰٫۷۱ دلار است که اگر بخواهیم به یک نسبت قابل‌اتکا برسیم، هر آمریکایی با یک ماه حقوق خود می‌تواند ۶۰۲۲ لیتر بنزین تهیه کند. همین نسبت برای یک کرایه که به‌طور میانگین ۲۰۰۲ دلار حقوق می‌گیرد و بنزین را ۱٫۲۲ لیتری ۱۰۲ دلار می‌زند، چیزی در حدود ۱۶۴۱ لیتر در ماه است. این نهاد بین‌المللی میانگین حقوق دریافتی در آلمان را حدود ۳۱۴۹ دلار و قیمت بنزین را ۱ لیتری ۱٫۳۹ دلار اعلام کرده که بدین ترتیب هر آلمانی می‌تواند با یک ماه حقوق خود ۲۲۶۵ لیتر بنزین تهیه کند. بانک جهانی می‌گوید، دستمزد ایرانیان به‌طور میانگین در سال ۲۰۱۷ برابر با ۲۵۲ دلار بوده است و حالا که قیمت بنزین آزاد با دلار ۱۲ هزار تومانی به عدد ۰٫۲۵ دلار رسیده، هر ایرانی می‌تواند ۱۴۱۲ لیتر بنزین برزند. البته این عدد همان‌طور که گفته شد، «میانگین» دستمزد است و اگر بخواهیم با حداقل دستمزد یک میلیون و ۵۱۶ هزار تومانی وزارت کار مقایسه کنیم، به عدد ۵۰۵ لیتر در ماه می‌رسیم. درواقع اگر به‌صورت میانگین هر ایرانی قادر باشد ۱۴۱۲ لیتر بنزین برزند، یک کارگر ایرانی با تمام حقوق خود فقط قادر است ۵۰۵ لیتر بنزین بخرد. حال به کشورهای نگاه بیندازیم که بنزین گران‌تری نسبت به ما دارند. چین یکی از آن‌هاست که بنا بر اطلاعات مندرج در وب‌سایت بانک جهانی، به‌طور میانگین هر شهروندش ۵۴۷ دلار حقوق می‌گیرد و با بنزین ۰٫۹۶ دلاری، می‌تواند ۵۷۰ لیتر بنزین برزند. روسیه نیز باوجود منابع غنی نفت و گاز نسبت به ما بنزین گران‌تری دارد و با حقوق میانگین ۷۱۰ دلار و بنزین ۰٫۵۹ دلاری، به‌طور میانگین هر روسی قادر است ۱۲۰۲ لیتر بنزین با حقوق ماهانه خود خریداری کند. عراق با میانگین دستمزد ۳۲۹ دلار و بنزین ۰٫۰۶ دلار به ازای هر لیتر به‌صورت میانگین هر شهروندش تنها می‌تواند ۲۷۷ لیتر بنزین برزند. عددی که در مقایسه با حداقل حقوقی که یک ایرانی دریافت می‌کند، به مراتب پایین‌تر است.

قیمت روز برخی از خودروهای نو و کارکرده بازار

نام و مدل خودرو	قیمت
پژو ۲۰۶ تیپ ۲ مدل ۱۳۹۴	۶۰میلیون تومان
برلیانس ج۳۰۰ مدل ۱۳۹۵	۱۱۷میلیون تومان
هیوندای آی۳۰۰ مدل ۲۰۱۵	۲۲۰میلیون تومان
جک اس۵ اتوماتیک مدل ۱۳۹۸	۲۸۸میلیون تومان
سیتروئن سی۳ مدل ۱۳۹۷	۲۷۰میلیون تومان
مرسدس بنز ای کلاس مدل ۲۰۱۲	۸۷۰میلیون تومان